

INOVOVANÉ UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET

GEOGRAFIA

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE	ISCED 2
VYUČOVACÍ JAZYK	SLOVENSKÝ JAZYK
VZDELÁVACIA OBLASŤ	ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ
PREDMET	GEOGRAFIA
SKRATKA PREDMETU	GEG
ROČNÍK	SIEDMY
ČASOVÁ DOTÁCIA	1 HODINA TÝŽDENNE 33 HODÍN ROČNE
MIESTO REALIZÁCIE	TRIEDA KNIŽNICA POČÍTAČOVÁ MIESTNOSŤ

Úvod

Vzdelávacie štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávacie štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávacie štandard pre predmet geografia ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú

hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať.

Charakteristika predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie o výnimočnosti a jedinečnosti planéty Zem. Pomáha správne pochopiť podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života. Štúdium geografie umožňuje žiakom spoznávať krajinu v celej svojej komplexnosti a zložitosti. Podporuje snahu porozumieť vzťahom medzi jednotlivými zložkami a prvkami krajiny a chápať ich silnú vzájomnú previazanosť.

Základnou zručnosťou, rozvíjanou v geografii, je práca s mapovými podkladmi v tlačenej a digitálnej podobe. Vedieť mapu vyhľadať, čítať, pracovať s ňou, analyzovať jej obsah a interpretovať ho, orientovať sa v nej a podľa nej v neznámom prostredí, tvoria základ geografického myslenia a vzdelávania.

Dôkladné poznanie Zeme je nevyhnutnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je osobité. Od iných sa odlišuje typickým podnebím, rastlinstvom, živočíštvom, ale aj obyvateľmi s vlastným jazykom, kultúrou a spôsobom života. Tolerancia žiakov k inakosti predpokladá pochopenie podstaty príčin rôznorodosti a rozmanitosti jednotlivých krajín. Vyžaduje úctu k princípom demokracie a občianskej slobody, ktorých nerešpektovanie môže viesť k vojnovým konfliktom a globálnym katastrofám. Geografia zohráva v tomto smere nezastupiteľnú úlohu. Zdôrazňuje súvislosti a nie vždy jasnú prepojenosť príčin s dôsledkami. Formuje osobnosť mladého človeka upozorňovaním na podobnosť, ale aj zvláštnosti popisovaných regiónov, ktoré porovnáva so Slovenskom, pričom poukazuje na jeho jedinečnosť v kontexte Európy, či sveta.

Ciele predmetu

Žiaci:

- vyhľadajú, porovnajú, posúdia pravdivosť a zhodnotia dostupné informácie o krajine z rôznych informačných zdrojov,

- prezentujú informácie o krajine v rôznych podobách (grafy, tabuľky, schémy, diagramy, fotografie, filmy a pod.),
- interpretujú mapy rôzneho druhu v digitálnej aj tlačenej podobe,
- zdôvodnia rôznorodosť prírodných podmienok na Zemi a ich vplyv na život človeka,
- zaujmú postoj k najväčším problémom ľudstva a ponúknu vhodné riešenia,
- pochopia zložitosť krajiny a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek.

Kompetencie

1. Komunikácia v materinskom jazyku

- je schopnosť vyjadrovať a tlmočiť koncepty, myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou (počúvanie, hovorenie, čítanie a písanie) a z jazykového hľadiska interaktívne reagovať primeraným a kreatívnym spôsobom v rôznych spoločenských a kultúrnych súvislostiach; vo vzdelávaní a odbornej príprave, v práci, doma a vo voľnom čase.

2. Komunikácia v cudzích jazykoch

- Zahŕňa hlavné rozmery komunikácie v materinskom jazyku: je založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať a tlmočiť koncepty, myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou (počúvanie, hovorenie, čítanie a písanie) v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí (vo vzdelávaní a odbornej príprave, práci, doma a vo voľnom čase) podľa želaní a potrieb jednotlivca. Komunikácia v cudzích jazykoch si takisto vyžaduje zručnosti ako sprostredkovanie a medzikultúrne porozumenie.

3. Matematická kompetencia a základné kompetencie v oblasti vedy a techniky

- Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).

4. Digitálna kompetencia

- Zahŕňa sebaisté a kritické používanie technológie informačnej spoločnosti (TIS) na pracovné účely, vo voľnom čase a na komunikáciu. Je založená na základných zručnostiach v IKT: používanie počítača na získavanie, posudzovanie, ukladanie, tvorbu, prezentáciu a výmenu informácií a na komunikáciu a účasť v spolupracujúcich sieťach prostredníctvom internetu.

5. Naučiť sa učiť

- Je schopnosť pokračovať a zotrvať v učení sa, organizovať vlastné učenie sa, aj pomocou efektívneho manažmentu času a informácií, a to individuálne alebo v skupinách. Táto kompetencia zahŕňa uvedomenie si procesu učenia sa a potrieb jednotlivca, určenie dostupných príležitostí a schopnosť prekonať prekážky na účel úspešného vzdelávania sa. Táto kompetencia znamená získavať, spracovávať a prispôsobovať nové vedomosti a zručnosti, ako aj hľadať a využívať poradenstvo. Naučiť sa učiť podnecuje učiacich sa, aby stavali na predchádzajúcom vzdelaní a životných skúsenostiach, aby mohli používať a uplatňovať vedomosti a zručnosti v rozličných súvislostiach: doma, v práci, pri vzdelávaní sa a odbornej príprave. Motivácia a sebadôvera sú pri tejto kompetencii jednotlivca rozhodujúce.

6. Spoločenské a občianske kompetencie

- Kompetencie zahŕňajú individuálne, medziľudské a medzikultúrne kompetencie a pokrývajú všetky formy správania, ktoré jednotlivec využíva na efektívnu a konštruktívnu účasť na spoločenskom a pracovnom živote, a to najmä v čoraz rozmanitejších spoločnostiach, a v potrebných prípadoch na riešenie konfliktov.

7. Iniciatívnosť a podnikavosť

- Vzťahuje sa na schopnosť jednotlivca zmeniť myšlienky na skutky. Zahŕňa kreativitu, inovácie a prijímanie rizika, ako aj schopnosť plánovať a riadiť projekty so zámerom dosiahnuť ciele. Toto podporuje jednotlivcov nielen v ich každodennom živote doma a v spoločnosti, ale aj na pracovisku, aby si boli vedomí kontextu svojej práce, a aby mohli využiť príležitosti, a je to základom pre špecifickejšie zručnosti a vedomosti, ktoré potrebujú tí, ktorí zakladajú podnik zameraný na spoločenskú alebo obchodnú činnosť alebo naň prispievajú. Tieto by mali zahŕňať zmysel pre etické hodnoty a presadzovanie dobrého riadenia.

8. Kultúrne povedomie a vyjadrovanie

- Uvedomovanie si dôležitosti kreatívneho vyjadrovania myšlienok, skúseností a emócií prostredníctvom rôznych médií vrátane hudby, scénických umení, literatúry a výtvarných umení.

Vzdelávací štandard

Európa

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">- vymedziť polohu a opísať pobrežie Európy z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy),- identifikovať na mape najväčšie pohoria a nížiny Európy,- vysvetliť vplyv Severoatlantického prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásem Európy,- vymedziť podľa mapy povodia najväčších európskych riek a zaradiť ich do úmorí,- zdôvodniť rozmiestnenie jednotlivých typov krajín na území Európy,- vysvetliť výrazný vplyv ľadovcov na formovaní povrchu Európy,- porovnať prírodné podmienky východnej Európy s ostatnými európskymi regiónmi,- vysvetliť dôsledky dlhodobého vplyvu	<ul style="list-style-type: none">- Škandinávsky polostrov, Pyrenejský polostrov, Apeninský polostrov,<ul style="list-style-type: none">- Balkánsky polostrov- Britské ostrovy, Island, Sicília, Korzika, Sardínia- Stredozemné more, Severné more, Čierne more, Baltské more,<ul style="list-style-type: none">- Kaspické more- Lamanšský prieliv, Gibraltársky prieliv, Atlantický oceán- nultý poludník, severný polárny kruh- Alpy, Pyreneje, Karpaty, Apeniny, Škandinávske vrchy, Ural, Mont<ul style="list-style-type: none">- Blanc, Etna- Východoeurópska nížina, Panónska panva

<p>človeka na pôvodnú prírodnú krajinu v Európe,</p> <ul style="list-style-type: none"> - uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Európy, - zhrnúť dôvody starnutia obyvateľov Európy <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Európy, - zdôvodniť náboženskú a národnostnú rôznorodosť obyvateľov Európy, <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojem štruktúra obyvateľstva, - zdôvodniť nízky podiel obyvateľov zamestnaných v poľnohospodárstve, - vysvetliť príčiny vysokého stupňa urbanizácie Európy, - v obsahu tematickej mapy rozlíšiť štyri najľudnatejšie oblasti Európy a všetky mestá s viac ako miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy), - porovnať hospodársku vyspelosť a štruktúru priemyslu piatich rozlohou najväčších štátov Európy, - na konkrétnych príkladoch vysvetliť význam EÚ, - zaujať postoj k dvom závažným problémom Európy, - zdôvodniť zaradenie štyroch pamiatok Európy do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a 	<ul style="list-style-type: none"> - povodie, úmorie, rozvodie Volga, Odra, Dunaj, Rýn, Labe <ul style="list-style-type: none"> - kontinentalita - ľadovec - podnebné pásma - typy krajín - Moskva, Paríž, Londýn, Berlín, Rím - rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia - štruktúra obyvateľstva, národnostné zloženie, náboženské zloženie - hospodárstvo, nerastné suroviny <ul style="list-style-type: none"> - problémy Európy - oblasti Európy <ul style="list-style-type: none"> - Česko - Poľsko - Nemecko - Francúzsko - Spojené kráľovstvo <ul style="list-style-type: none"> - Švédsko - Taliansko - Rusko - pamiatky zaradené v zozname
--	--

<p>ukázať ich na mape,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotiť výnimočnosť postavenia Nemecka (Francúzska, Spojeného kráľovstva, Ruska) v Európe a vo svete - rozlíšiť na mape jednotlivé oblasti Európy a uviesť dôvody ich vyčlenenia, - usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie štáty Európy, - vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty štátov v jednotlivých oblastiach Európy. 	<p>prírodného a kultúrneho dedičstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - UNESCO
--	---

Tematický celok	Počet hodín
Prírodné osobitosti Európy	11
Stredná Európa	5
Západná Európa	4
Severná Európa	4
Južná Európa	4
Juhovýchodná Európa	2
Východná Európa	3
SPOLU	33

Metódy a formy práce

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

1. Motivačné metódy

- **motivačné rozprávanie** (citové približovanie obsahu učenia),
- **motivačný rozhovor** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- **motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- **motivačnú demonštráciu** (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

2. Expozičné metódy

- **rozprávanie** (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- **vysvetľovanie** (logické systematické sprostredkovanie učiva),
- **rozhovor** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie),
- **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),
- **demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov, modelov),

3. Problémové metódy

- **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozboře problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení)
- **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

4. Prácu s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií),

5. Samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie

(samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

6. Aktivizujúce metódy

- **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému),
- **didaktické hry** (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti),
- **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny)
- **brainstorming**.

7. Fixačné metódy

- **metódy opakovania a precvičovania**, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

8. Práca s mapou

Organizačné formy

- **vyučovacia hodina** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu)

- **terénne pozorovania**

Hodnotenie predmetu

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Základným dokumentom, ktorým sa budeme riadiť, sú Metodické pokyny na hodnotenie žiakov ZŠ č. 22/2011. V triedach, v ktorých je väčší počet žiakov zo SZP učiteľ prihliada na túto skutočnosť. Môže znížiť obsah učiva (maximálne 10 %), náročnosť písomných, kontrolných prác. Musí byť však zachovaný predpísaný tematický obsah.

V 7. ročníku je predmet klasifikovaný.

Získavanie podkladov na hodnotenie: žiak je hodnotený z minimálne dvoch výstupov hodnotenia v polročnom hodnotiacom období.

Písomné práce

Po jednotlivých tematických celkoch žiaci napíšu písomnú prácu – test.

Počet písomných prác za kvalifikačné obdobie je závislý od počtu tematických celkov. Termíny písomných prác vyučujúci žiakom vopred oznámi. Otázky budú mať bodové hodnoty, výsledky sa budú hodnotiť podľa počtu získaných bodov. Za správne odpovede známku.

Známka je stanovená podľa nasledovnej stupnice:

100 - 90 % (1)

89 - 75 % (2)

74 - 50 % (3)

49 - 25 % (4)

24 - 0 % (5)

Prezentácia vedomostí ústnou odpoveďou

Ústne odpovede z jednotlivých prebratých tém – žiak by mal mať minimálne jednu ústnu odpoveď za jeden polrok. Termíny ústnych odpovedí vyučujúci vopred neoznamuje. Žiak bude hodnotený známkou 1 až 5 podľa presnosti, istoty vo vybranej téme, úrovne zvládnutia učiva a stupňa samostatnosti pri formulovaní odpovede.

Práca s mapou

Žiak preukáže svoje zručnosti pri orientácii a pri práci s mapou, atlasom aspoň raz za jeden polrok. Hodnotení bude známkou 1 až 5. Termín preskúšania vyučujúci neoznamuje vopred.

Projektové práce

Samostatné referáty, projekty a prezentácie pomocou IKT.

Žiak vypracuje projekt na tému vopred zadanú vyučujúcim. Žiak bude hodnotený známkou 1 až 4 podľa obsahovej a prezentačnej úrovne projektu.

Kritéria hodnotenia projektu:

1. obsah – 2 body
2. forma – 2 body
3. prezentácia – 4 body
4. obhajoba – 2 body

celkové hodnotenie:

- 10 – 9 bodov (výborný)
- 8 – 7 bodov (chválitebný)
- 6 – 5 bodov (dobrý)
- 4 – 3 bodov (dostatočný)

Zošit

Ku koncu polroku (žiač je oboznámený s termínom) je hodnotený žiakov zošit. Hodnotená je celková úprava zošita známkou 1 až 4. Priebehu školského roka sú hodnotené zadané domáce úlohy známkou 1 až 5.

Celkové hodnotenie

Výsledné hodnotenie bude súhrnom vyššie uvedených kritérií. Výsledná známka nebude získaná aritmetickým priemerom priebežných známok. Odrazí sa v nej aj aktívna práca žiaka na hodinách, systematickosť učenia sa a účasť na geografickej olympiáde.

Prierezové témy

Prierezová téma	Tematický celok	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Prírodné osobitosti Európy	<ul style="list-style-type: none"> • Základné informácie o Európe, jej poloha a rozloha • Povrch a podnebie Európy • Vodstvo Európy a typy krajín • Vplyv človeka na krajinu, korene európskej civilizácie • Obyvateľstvo a sídla Európy • Poľnohospodárstvo a priemysel Európy • Doprava a cestovný ruch • Zjednocovanie Európy – EÚ • Problémy Európy
	Výchova k manželstvu a rodičovstvu	<ul style="list-style-type: none"> • Vplyv človeka na krajinu, korene európskej civilizácie • Zjednocovanie Európy – EÚ • Problémy Európy
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Stredná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Slovensko, Česko • Maďarsko, Poľsko • Rakúsko, Švajčiarsko, Lichtenštajnsko • Nemecko
	Západná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Francúzsko, Monako • Belgicko, Holandsko, Luxembursko • Spojené kráľovstvo, Írsko
	Severná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Dánsko, Island • Nórsko, Švédsko, Fínsko • Litva, Lotyšsko, Estónsko
	Južná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Španielsko, Portugalsko, Andora • Taliansko, Vatikán • Grécko, San Maríno, Malta
	Juhovýchodná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Štáty bývalej Juhoslávie • Rumunsko, Bulharsko
	Východná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Ukrajina, Bielorusko, Moldavsko • Rusko
	Environmentálna výchova	Prírodné osobitosti Európy
Mediálna výchova	Prírodné osobitosti Európy	<ul style="list-style-type: none"> • Základné informácie o Európe, jej poloha a rozloha • Povrch a podnebie Európy • Vodstvo Európy a typy krajín • Vplyv človeka na krajinu, korene európskej civilizácie • Obyvateľstvo a sídla Európy • Poľnohospodárstvo a priemysel Európy • Doprava a cestovný ruch • Zjednocovanie Európy – EÚ • Problémy Európy
	Stredná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Slovensko, Česko • Maďarsko, Poľsko • Rakúsko, Švajčiarsko, Lichtenštajnsko • Nemecko
	Západná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Francúzsko, Monako • Belgicko, Holandsko, Luxembursko • Spojené kráľovstvo, Írsko
	Severná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Dánsko, Island • Nórsko, Švédsko, Fínsko

		<ul style="list-style-type: none"> • Litva, Lotyšsko, Estónsko
	Južná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Španielsko, Portugalsko, Andora • Taliansko, Vatikán • Grécko, San Maríno, Malta
	Juhovýchodná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Štáty bývalej Juhoslávie • Rumunsko, Bulharsko
	Východná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Ukrajina, Bielorusko, Moldavsko • Rusko
Multikultúrna výchova	Prírodné osobitosti Európy	<ul style="list-style-type: none"> • Základné informácie o Európe, jej poloha a rozloha • Povrch a podnebie Európy • Vodstvo Európy a typy krajín • Vplyv človeka na krajinu, korene európskej civilizácie • Obyvateľstvo a sídla Európy • Poľnohospodárstvo a priemysel Európy • Doprava a cestovný ruch • Zjednocovanie Európy – EÚ • Problémy Európy
	Stredná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Slovensko, Česko • Maďarsko, Poľsko • Rakúsko, Švajčiarsko, Lichtenštajnsko • Nemecko
	Západná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Francúzsko, Monako • Belgicko, Holandsko, Luxembursko • Spojené kráľovstvo, Írsko
	Severná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Dánsko, Island • Nórsko, Švédsko, Fínsko • Litva, Lotyšsko, Estónsko
	Južná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Španielsko, Portugalsko, Andora • Taliansko, Vatikán • Grécko, San Maríno, Malta
	Juhovýchodná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Štáty bývalej Juhoslávie • Rumunsko, Bulharsko
	Východná Európa	<ul style="list-style-type: none"> • Ukrajina, Bielorusko, Moldavsko • Rusko
Ochrana života a zdravia	Prírodné osobitosti Európy	<ul style="list-style-type: none"> • Povrch a podnebie Európy • Vodstvo Európy a typy krajín • Vplyv človeka na krajinu, korene európskej civilizácie • Obyvateľstvo a sídla Európy • Poľnohospodárstvo a priemysel Európy • Doprava a cestovný ruch • Problémy Európy

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

autor	učebnica
I. RUŽEK – P. LIKAVSKÝ	Geografia pre 8. ročník základných škôl
	Školský zemepisný atlas
	Zemepisný atlas sveta
	Encyklopédie a odborné časopisy
	DVD filmy a CD výučbové programy
	mapy rôzneho typu, digitálna mapa na internete, pohľadnice

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.